

NÉV

ls, dir, vdir – könyvtárak tartalmának listázása

ÁTTEKINTÉS

ls [*OPCIÓ*]... [*NÉV*]...

LEÍRÁS

Ez a dokumentáció a továbbiakban nincs karbantartva és pontatlan vagy hiányos lehet. A Texinfo dokumentáció a hiteles forrás.

Ez a kézikönyv lap az **ls** GNU változatát dokumentálja. **dir** és **vdir** az **ls** változatai más alapértelmezett kimeneti formátummal. Ezek a programok a megadott fájlokat és könyvtárakat listázzák. A könyvtárak tartalma ABC szerint lesz rendezve. Az **ls** alapértelmezés szerint oszlopokba rendezett listát ad, függőleges rendezéssel ha a kimenet egy terminál. Más esetben soronként egy nevet ír ki. A **dir** és a **vdir** alapértelmezés szerint hosszú formátumú listát adnak.

OPCIÓK

-a, --all

Minden könyvtárbeli fájlt listáz, beleértve a '.'-tal kezdődő nevéket is.

-b, --escape

A fájlnevekben előforduló nemgrafikus karaktereket \xxx formában jeleníti meg, ahol xxx helyén állhat betű vagy oktális szám. Ez a jelölés a nemgrafikus karakterek C-beli jelölésével egyezik meg.

-c, --time=ctime, --time=status

A könyvtár tartalmát a fájlok státuszának megváltoztatási ideje szerint rendezi a módosítási idő helyett. Hosszú listázási forma esetén a státusz megváltoztatásának idejét írja ki a módosítási idő helyett.

-d, --directory

A könyvtárakat a többi fájlhoz hasonlóan listázza ahelyett, hogy a tartalmukat listázná.

-f Nem rendezi a könyvtárak tartalmát, hanem a lemezen való tárolási sorrendjükben jeleníti meg. Ugyanaz, mint **-a** és **-U** megengedése és **-l**, **-s**, és **-t** kikapcsolása.

--full-time

Az időket teljes formában jeleníti meg a szokásos rövidítési szokások szerint.

-g Nincs funkciója, csak a Unix kompatibilitás miatt szerepel.

-i, --inode

A fájlnevek mellett bal oldalon megjeleníti a fájl indexének számát.

-k, --kilobytes

A fájlméreteket (ha egyáltalán listázásra kerülnek) kilobájtban adja meg. Felülbírálja a POSIXLY_CORRECT környezeti változó hatását.

-l, --format=long, --format=verbose

A fájlnevek mellett megadja a fájl típusát, engedélyeit a kemény kötések (hard link) számát, a tulajdonos- és a csoportnevet, a méretet bájtokban és az időbélyeget, azaz a módosítási időt, hacsak nem más időt választottunk egy másik opcióval. Hat hónapnál régebbi, vagy a jelenleginél több mint egy órával későbbi idővel rendelkező fájlok esetén az időbélyeg az évet tartalmazza a napon belüli időpont helyett.

-m, --format=commas

A fájlneveket sorfolytonosan, vesszőkkel elválasztva listázza.

-n, --numeric-uid-gid

Az UID és GID értékeket numerikusan listázza a nevek helyett.

-p A fájlnevekhez egy típusát jelző karaktert fűz. (A könyvtárak nev után /-jelet.)

- q, --hide-control-chars*
A nemgrafikus karakterek helyett kérdőjeleket ír a fájlnevekbe.
- r, --reverse*
A rendezést megfordítja.
- s, --size*
A fájl méretét is kijelzi. Alapértelmezés szerint ez 1 kilobájtos egységekben értendő, hacsak nem a értéket adtuk a POSIXLY_CORRECT környezeti változónak. Ekkor 512 bájtos blokkok számítanak egységnek.
- t, --sort=time*
A könyvtár tartalmát az időbélyeg szerint rendezi; az újabb fájlok kerülnek előbbre.
- u, --time=atime, --time=access, --time=use*
A könyvtár tartalmát a fájlok utolsó elérési ideje szerint rendezi a módosítási idő helyett. Hosszú listázási forma esetén az utolsó elérés ideje kerül kiírásra a módosítási idő helyett.
- x, --format=across, --format=horizontal*
Oszlopokba rendezetten dolgozik, vízszintes irányban rendez.
- A, --almost-all*
A '.' és '..' könyvtárakon kívül minden fájl listáz.
- B, --ignore-backups*
Nem listázza a '~'-re végződő fájlokat, hacsak nem a parancssorban adottak.
- C, --format=vertical*
Oszlopokba rendezetten dolgozik, függőleges irányban rendez.
- F, --classify*
A fájlnevekhez egy, a fájl típusát jelző karaktert fűz. Szabályos végrehajtható fájl esetén ez egy '*'-jel, könyvtár esetén '/', szimbolikus kötés esetén '@', FIFO esetén '|', socketek esetén '=', más esetekben semmi.
- G, --no-group*
Elhagyja a csoportra vonatkozó információk kijelzését hosszú listázáskor.
- L, --dereference*
A szimbolikus kötések által mutatott fájlokat listázza a kötés listázása helyett.
- N, --literal*
A fájlneveket pontosan adja vissza. (Ellentéte -b -nek.)
- Q, --quote-name*
A fájlneveket idézőjelek közé teszi és a nemgrafikus karaktereket a C nyelvnek megfelelően írja ki.
- R, --recursive*
Minden könyvtár tartalmát rekurzívan listázza.
- S, --sort=size*
A könyvtár tartalmát fájl méret szerint rendezi; a nagyobb fájlok kerülnek előre.
- U, --sort=none*
Nem rendezi a könyvtár tartalmát, hanem a lemezen való tárolás sorrendjében listázza őket. Ezt az opciót azért nem *-f* -nek nevezik, mert a Unix *ls -f* opció szintén megengedi a *-a -t* és nem engedi *-l, -s, és -t*. Az eredeti Unix *-f* -je haszontalannak és azon csúnya dolgok csoportjába tartozónak tűnik, melyek olyan dolgokat kapcsolnak össze egy opcióban, melyeknek nincs közük egymáshoz. Mivel *-U* nem csinálja ezt, ezért más nevet kapott kompatibilitási okokból.
- X, --sort=extension*
A könyvtárat a fájlok kiterjesztése alapján rendezi. (Kiterjesztés = az utolsó '.' utáni része a fájlnevnak.) A kiterjesztés nélküli fájlokat előre teszi.

- `-1, --format=single-column`
Soronként egy fájlt listáz.
- `-w, --width cols`
A képernyőt `cols` oszlopszélességűnek tételezi fel. Az alapértelmezett értéket a terminál meghajtóprogramjából próbálja venni, ha nem sikerül, akkor a **COLUMNS** környezeti változó értékét használja, ha ez sincs beállítva, akkor 80-nak veszi.
- `-T, --tabsize cols`
A tabulátorjeleket `cols` oszlopszélességűnek tételezi fel. Alapértelmezés: 8.
- `-I, --ignore pattern`
Nem listázza a `pattern` mintának megfelelő fájlokat, hacsak nem adottak a parancssorban.
- `--color, --colour, --color=yes, --colour=yes`
Fájltípustól függően színezi a fájlok nevét. Lásd az **A KIMENET SZÍNEZÉSE** fejezetet lentebb.
- `--color=tty, --colour=tty`
Ugyanaz, mint `--color` de csak ha a szabványos kimenet egy terminál. Nagyon hasznos shell szkriptekben és 'alias' parancsoknál, különösen ha a kedvenc tördelőd (pager) nem támogatja a színvezérlő kódokat.
- `--color=no, --colour=no`
Kikapcsolja a színezést. Ez az alapértelmezett. Előző színező opció kikapcsolására szolgál.
- `--help`
Használati útmutatót ír a szabványos kimenetre, majd kilép.
- `--version`
A program verziójáról ír ki információt a szabványos kimenetre, majd kilép.

A KIMENET SZÍNEZÉSE

A `--color` opció használatakor az `ls` jelen változata a kiírt fájlneveket kiszínezi a fájl típusának megfelelően. Alapértelmezés szerint ez a színezés csak a típustól függ, és a használt kódok megfelelnek az ISO 6429 (ANSI) szabványnak.

Az alapértelmezett színezést felülbírálnak a **LS_COLORS** (vagy **LS_COLOURS**) környezeti változóval. Ezen változó tartalmának formátuma emlékeztet a `termcap(5)` fájlformátumra: kettősponttal elválasztott kifejezések listája, ahol a kifejezések "`xx=string`" formátumúak. Itt "`xx`" egy kétkarakteres változónév, melyeket a következő táblázat tartalmaz alapértelmezett értékükkel együtt.

no	0	Normális (nem fájlnev) szöveg
fi	0	Szabályos fájl
di	32	Könyvtár
ln	36	Szimbolikus kötés
pi	31	Cső (Named pipe, FIFO)
so	33	Socket
bd	44;37	Blokkos egység (Block device)
cd	44;37	Karakteres egység (Character device)
ex	35	Végrehajtható fájl
mi	(none)	hiányzó fájl (fi alapértelmezettje)
or	(none)	Árva szimbolikus kötés (ln alapértelmezettje)
lc	\e[Bal kód
rc	m	Jobb kód
ec	(none)	Vég kód (lc+no+rc -t helyettesíti)

Csak azokat a változókat kell csatolni, melyek eltérnek az alapértelmezettől.

A fájlnevek kiterjesztésük alapján is színezhettek. Ez az **LS_COLORS** változóban állíthatjuk be

"*ext=string" formában. Például ISO 6429 kódokat használva a "*.c=34" taggal a C forrásfájlokat kékekkel jeleníthetjük meg. Ez tehát minden .c-re végződő fájlt kékre (34-es kód) színezi.

A vezérlőkarakterek C-stílusban (\-escaped jelöléssel) vagy **stty** -szerűen (a ^-jelöléssel) is írhatók. A C-stílusban \e az Escape-t, _ normális szóközt, \? a törlést jelenti. Továbbá a \ escape-karakter használható a \, ^, : és = alapértelmezett értelmezésének felülbírálására.

Mindegyik fájl az alábbi formában íródik ki: "<lc> <color code> <rc> <fájlnév> <ec>". Amennyiben <ec> nem definiált, akkor az "<lc> <no> <rc>" sorozat helyettesíti. Ezt általában kényelmesebb használni, de kevésbé általános. A bal- jobb- és végkódok olyan módon állnak rendelkezésre, hogy ne kelljen újr és újra azonos ismétlődő részeket begépelni különleges terminálok esetén. Általában nem is kell őket megváltoztatni, csak akkor, ha a terminál nem használja az ISO 6429 színsorozatokat.

Ha a terminál az ISO 6429 színekódokat használja, a típuskódok összeállíthatók (az **lc**, **rc**, és **ec** kódok kivételével) pontosvesszőkkel elválasztott numerikus parancsokból. A leggyakoribb parancsok:

0	alapértelmezett szín visszaállítása
1	világosabb szín
4	aláhúzott szöveg
5	villogó szöveg
30	fekete előtér
31	vörös előtér
32	zöld előtér
33	sárga (vagy barna) előtér
34	kék előtér
35	bíbor előtér
36	világoskék (cyan) előtér
37	fehér (vagy szürke) előtér
40	fekete háttér
41	vörös háttér
42	zöld háttér
43	sárga (vagy barna) háttér
44	kék háttér
45	bíbor háttér
46	világoskék (cyan) háttér
47	fehér (vagy szürke) háttér

Nem minden parancs működik minden rendszeren és kijelző eszközön.

Néhány terminálprogram nem értelmezi az alapértelmezett végkódot tökéletesen. Ha minden szöveg színes lesz egy könyvtárlistázás után, próbáld meg kicserélni a **no** és **fi** kódokat 0-ról a saját standard elő- és háttérszíneidre.

HIBÁK

BSD rendszereken a **-s** opció a pontos értékek felét adja azokra a fájlokra, melyek NFS-en keresztül HP-UX rendszerről vannak beépítve (mount-olva). HP-UX rendszereken a pontos értékek kétszeresét adja az NFS-en keresztül beépített BSD rendszerekről. Ez a HP-UX hiányossága miatt van, amely a HP-UX saját **ls** programját is befolyásolja.

Ha volna egyetlen standard az angol nyelvre, nem lenne szükség redundáns betűzés támogatására. (color, colour)

MAGYAR FORDÍTÁS

Horváth András <horvatha@rs1.szif.hu>